

- Havet ingen avfalls plass

— Etter 11 år med invasjon av sel til kysten av Finnmark, ligger forholdene i havet til rette for at det ikke skal bli noen slik selinvasjon i vinter, sier direktør Odd Nakken ved Fiskeridirektoratets Havforskningssinstitutt i Bergen til NTB.

Forholdene i havet tyder også på at det i vinter skal bli et godt torskefiske på kysten av Finnmark og et betydelig bedre skrei-fiske i Lofoten, etter svarte år i begge disse viktige fiskeriene.

Alger

Så langt viser også havforskerens analyser at oppblomstringen av de giftige algene langs norskekysten i sommer, for en stor del skyldes særdeles uvanlige klimaforhold i Nordsjøen sist vinter og vår. Men det er likevel umulig å fastslå at en slik ekstrem oppblomstring av giftige alger ikke vil skje igjen, sier Nakken. Algeoppblomstring skjer i mars og april hvert år, og denne planteproduksjonen i havet er grunnlag for hele fiskeproduksjonen i området. Men den økte tilførselen av næringssalter fra jordbruket har ført til at algeoppblomstringen blir hyppigere og sterkere. Det skjer en overgjødning som forrykker balansen i havet.

Spiskammer eller avfalls plass

— Vi kan ikke fortsette å bruke havet som avfalls plass, slik vi i økende omgang har gjort de siste 10 årene, sier Nakken. Havet er

jo først og fremst vårt spiskammer, og hvis det skal være slik i framtida kan vi ikke bruke det som avfalls plass.

Da selinvasjonen mot kysten av Finnmark startet vinteren 1978 var den en gåte for forskerne. Det var godt med lodde i Barentshavet og vanskelig å forstå hvorfor selen hadde behov for å legges ut på denne vandringsen. På den tiden ble det drevet betydelig fangst både av sel og fisk. I de siste 10 årene er sel-fangsten blitt redusert, samtidig som fiskebestandene er blitt beskattet som før. Det førte til matmangel for de store selkullene, som måtte legges ut på næringsvandring.

Færre sel

Men den store selinvasjonen langs kysten de senere årene har ført til en sterk reduksjon i selbestanden. Svært mange sel har druknet etter å ha satt seg fast i fiskegarn langs norskekysten. Selen er nå feitere enn de heller magre dyrene som tidligere vintre vandret til Finnmarkskysten på jakt etter mat. Loddebestanden i Barentshavet har vært i god vekst i år, og selen skulle derfor ikke ha behov for å dra til kysten. Hvis det i det hele tatt blir noen selvandring til kysten i vinter, blir den vesentlig mindre enn tidligere år, sier Nakken.

Feitere torsk

Veksten i loddebestanden i Barentshavet vil også gi et bedre torskefiske for kystfiskerne i Finnmark i vinter. Ungtorsken følger loddestimene inn til kysten. De siste to årene har denne torsken vært svært mager. Nå er den feit og fin.

Alt ligger også til rette for at den gytemodne torsken — skreien — vil ta seg opp igjen i vinter og danne grunnlaget for et langt bedre Lofotfiske.

Havbruk

Trass i algeoppblomstring og selinvasjon er havbruk det område som legges beslag på de største ressursene ved Havforskningssinstituttet.

— Vi hører om stadig nye sykdommer på oppdrettsfisk, men dette må ikke få overskygge det faktum at havbruket på kort tid er blitt en betydelig del av norsk fiskerinæring. Og fortsatt er det stort potensiale i denne næringen.

En rekke offentlige og private forskningsinstitusjoner er i gang med å utvikle nye fiskearter som er egnet for havbruk. I de siste årene har det vært lagt ned mye arbeid i å finne måter som kan gjøre kveite til oppdrettsfisk. Problemet har vært å få yngelen til å overleve de tidligste stadiene under oppdrett.

— Målt i næringsverdi og pro-

Havet er spiskammer, ikke avfalls plass, sier havforskningssinstituttets direktør Odd Nakken.

teiner gir oppdrett av fisk et stort tap. Oppdrettsfiskerier blir føret med viltvoksende småfisk som næringsmessig er lite verdifull menneskematt som oppdrettsfiskerier. Men det er de økonomiske sidene ved havbruk som gir det så store muligheter, sier Nakken.

Drastisk produksjon av rekekvote

Rekefangstene går sakte men sikkert nedover for de islandske fiskerne. I fjor var reker på annen plass når det gjaldt verdien av fangstene. Nå advarer havforskerne og krever en reduksjon på 10 000 tonn i neste års kvoter for dyphavsreker.

Inntil 1974 foregikk rekefangsten nær kysten. Men så ble store forekomster funnet ute i havet, og store trålere ble satt inn på lengre tokter. Rekefiskerier foredles om bord.

I 1987 var disse fangstene på topp med 34 722 tonn eller 89 prosent av de totale rekefangstene. Verdien var 82 millioner dollar. I dag må trålerne fiske over større havområder, og fangstene pr. time har falt med 1/3. Nedgangen i årets fangster betyr et tap på 16 millioner dollar i forhold til året før. Neste år kan man ikke regne med mer enn 23 000 tonn, men havforskerne holder på at de ikke må komme over 20 000 tonn.

Hovedaksjonær og daglig leder i det nye skipsbruktfirmaet Møre Skipsutstyr A/S, Torodd Nicolaysen, har tro på markedet for brukte skipsdeler.

«Høgger fra Hedmarken» satser i Kristiansund

ØYSTEIN GUSJORD

Det er marked for brukte skipsdeler. Det mener i hvert fall hedmarkingen Torodd Nicolaysen, som starter nytt firma i bransjen i Kristiansund. Han selv er hovedaksjonær og daglig leder.

Møre Skipsutstyr A/S er navnet på firmaet, som forøvrig holder til i de samme lokalene som det tidligere Skipsbruket i Sjursvika på Innlandet. Nicolaysen har klok-

kertro på mulighetene i bransjen.

— Kanskje det må en oppkomling fra Hedmarken til for å satse i nedgangstider, smiler Nicolaysen, lett selvironisk.

— Markedet for slike tjenester er stort, og kanskje særlig i knappe økonomiske tider, mener Nicolaysen. Allerede første dagen på jobb var det mange henvendelser. Det lover godt.

Møre Skipsutstyr vil drive demontering av fiske- og lastebåter og overhaling og salg av alle slags skipsdeler fra disse. Det kan dreie seg om alt fra

redarar, radioer, VHF'er, sonarer til vinsjer, fremdriftsmotorer og styremaskiner, for å nevne noen av «produktene».

— Vi har overtatt lokalene og bil- og maskinparken til Skipsbrukt, sier Nicolaysen, men firmaet er nytt.

Fra nyttår vil to mann være beskjeftiget i det gamle pakkhuset på Innlandet, men Nicolaysen ser ikke bort fra at det kan bli aktuelt å utvide arbeidsstokken.

— Jeg ser det som et mål å skape skikkelige, seriøse arbeidsplasser, sier den driftige hedmarkingen.

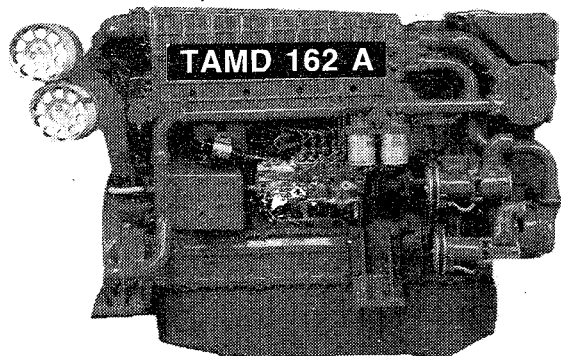
**VOLVO
PENTA**

Vi gratulerer

Rasmus og Kristoffer Drønen med

M/S «STÅLØY»

som har installert den første nye VOLVO PENTA TAMD 162 A motor i Norge. Effekten er 428 hk v/1500 o/min. (470 hk v/1800 o/min.).

Vi benytter samtidig anledningen til å ønske alle våre forbindelser **GODT NYTTÅR.**

Din sentrale VOLVO PENTA leverandør på Vestlandet

**BJORDAL &
MADSEN A/S**

C. Sundtsgt. 50 - Tlf. (05) 32 51 50 - Avd. Søreide - Tlf. (05) 12 26 70